

Bir, iki, insallah, üç

İndi regionlardan, rayon və kəndlərdən gözəli yoxdur, desək, əsəl yanılmarıq. Çünkü ta oralarda adam qalmayıb, hamısı yiğışış gəlib Bakıya. Oralarda qalıb azsaylı adamlara. Onlar da rayonlarda demək olar ki, kef edirlər.

Heyif deyil oralar? Səhər qalxıb işə gedir-sən, nə məşrut lazımdı, nə metro. Nə də ki, əsas məsələ-pul... Durub düşürsən yola, 5-10 dəqiqəyə mənzil başındasan, vəssalam. Və yaxud da ki, rayon, səhər mərkəzinə getmək fikrindəsənsə, məşrutlar Bakıda gördüyüümüz məşrutlar qədər six da olmur. Yəni ayaq üstündə getmeli olsan da, sıxılımdan, əzil-mədən, tərləmədən, aşağıya enəndə işə çərləmədən mənzilbaşına çata bilirsən. Ən əsası işə vaxtın özünə qalır. Nə səhər səbhün gözündən durub özünü mərşutaya yetirməli, nə də işdən çıxanda 2-3 saatdan sonra evə çatmalı olursan. Vaxtı-vaxtında, yerli-yerinde...

Vallah, bir atalar misalı var ey, "yel əsib, qoz tökülüb". Bu misalı özünə şürə edənlərin hamısı indi Bakıdadır. Kəndlərimizdə bağlı-bağçalı ev-eşiyini atanlar da, işini-güçünü buraxıb qaçanlar da, gözəl, sakit və rahat yaşıyışına "yox" deyənlər də, hamısı Bakıdadır. Gəliblər, niyə gəliblər, bilməsək də, gəliblər. Hə, aydındır da. Kənddə mal-qara saxlamaq çətin gəlib onlara. Gəliblər ki, burada rahat bir iş tapıb asanlıqla çörək pulu qazansınlar. "Əşİ nə qədər torpaqla əlləşmək olar", deyib qaçıqlar Bakıya ki, burada yel əsib işi töküb küçələrə, birini də onlar götürüb çörək puluna çıxırsınlar. "Əşİ nə qədər ağaçın altının meyvəsini yiğmaq olar, nə qədər qoz, badam, findiq çırpmaq, yiğmaq, qabıqdan çıxarmaq, sərmək, qurutmaq, kiselərə doldurmaq, bazara aparmaq, satmaq olar? Gedək Bakıda gün görək", deyib gəliblər Bakıya. "Nə qədər heyvan sağımaq olar, südü pendirə, şora, qaymağa, qatığa çevirmək olar, axı bitdik, tükəndik. Belə də iş olar, düşmüşük. Bu dünyada heç bir gün görmədik", deyib gəliblər Bakıya gün görməye.

Bakıda da gün görmələri bu olub ki, səhər mərkəzindən kilometrlərlə kənarda, hardasa 2-3 saatlıq məsafədə şəraitsiz evlərdə kira-yədə yaşamalı olublar, hansı ki, kəndlərimizdə xan sarayı kimi evlərinə qifil asıb gəliblər. İşləri də belədir ki, yaşıdlıqları ərazidən yenə də kilometrlərlə uzaqda bir işdir. Günlərinin yarısı yollarda keçir, əllərinə de rayonda aylıq qazanclarının dördə biri gelir, ya gəlmir.

Bu da Bakı. Arzuların, istəklərin Bakısı. Sən evini-eşiyini qoy gəl, burada nə evin-eşiyin, nə düz-əməlli bir işin olsun. Rayonlarda o gözəllikdə ev-eşiyin boş qalsın, o qədər qazancın əlindən çıxsın. Gel, burada səhərin səbhündən qalx ayağa ki, işə çatasan.

Hə, deyəcəksiniz ki, axı nə söylemək istəyirsən, de, bilək də. Yenə dağı-aranı gəzir-sən. Nə edim, gəzməliyəm ki, mətləbə gəlib çıxa bilim də. Yoxsa nə siz məni, nə də mən sizi anlayaram.

Hə, elə bu səbəblərdən də Bakıda yerin altında da, üstündə də sıxlıqdan ürək partlayır. Məsələn, işdən, dərsdən yorğun-ərgin çıxmışan, deyirsən bir az hava alım, elə yaxınlıqdakı dayanacaqdan məşrut avtobusla üz tutum evə. Dayanacağa çatırsan, baxıb görürsən ki, İlahi, bütün səhər buradadır ki... Avtobuslar dayanır, insanlar özlərini bir təhər ki, ona yetirir, qapılar bağlanır, yola düşür. Məcburən ikincini gözləmeli olursan. Gözlə ki, gözləyəsən, ay gəldi ay... Yaxşı, bir xeyli vaxtdan sonra yenə də gözlədiyin o nömrəni avtobusun üzərində görəndə sevincdən az qalır ürəyin partlasın ki, şükür Allah, gəldi. Gedirəm. Bu dəfə fərasətin varsa, gedəcək-sən, yoxsa, ta özündən küs. Bu qalır sənin tərəpənişinə. Özünü bir təhər irəliyə ata bildin-sə, ayağını avtobusun piləkəninə qoya bildin-sə, deməli, getdin. İçəridə səni əzib suyu-nu çıxarsınlar da, uzun yolu iki yox, bir ayağının üzərində durmali olsan da, getdin. Yerə enəndə axşamın küləyi səni nə günə salacaq, onu da ki, Allahdan başqa heç kim bilmir. Sabah qalxıb işə gedə biləcəksənmi, bu-nu da Allahdan başqa heç kim bilməz.

Yaxşı, bu yerin üstü, vəziyyəti bildik. Yerin altına enənlərdən danişaq bir az da. Metrodəsan, dayanmışan ki, qatar gələr, səni aparar evinə. Gəlir, niyə gəlməsin ki, gəlmə-yinə gəlir. Sənə o qatarda yer varmı, bax, məsələ budur. Nə qədər edirsən, qatara mi-nə bilmirsən. Qatar gedir, sən qalırsan. Deyirsən əshi, ikinci gəlsin, nə etməli, bu səhər belədir də. İkinci gəlir, bu dəfə özünü qabağa verirsən ki, yox ey, mən səhərdən burada dayanmışam, birinci özüm minəcəyəm. Çox tə-əssüf. Qatardan düşənlər sənə elə bir təkan verirlər ki, üç metr kənara çəkilməli olursan. Bir də baxıb görürsən ki, bu qatar da sənsiz getdi.

Əlac nədir, gözləməlisən. Telefonun da susmur. Evdə səndən nigaran olanlar zəngdir ki, vururlar. Sən də deyirsən ki, vallah, metrodayam. İnanıb-inanmamaq ta qalır on-lara. "İnşallah üçüncü qatarla gedərəm", deyib başlayırsan gözləməye. Başqa əlac yoxdur ki, gözləməkdən başqa. Gözlə, demə ki, bu dəfə gedəcəyəm ta. Dayanmadan-durma-dan inşallah de ki, bəlkə getmək sənə də nə-sib ola.

İnşallah, qatara minə bilmək hər kəsə nə-sib olsun, AMİN!

Mətanət Məmmədova